

TEADUSNÕUKOGU ISTUNGI PROTOKOLL

Akadeemia tee 23, Tallinn

11. juuni 2020 nr 2

Algus 11:00, lõpp 14:00

Juhataja: Els Heinsalu

Protokollija: Kristian Sülluste

Istungil osalesid: Villem Aruoja, Els Heinsalu, Andi Hektor, Gert Hütsi, Mario Kadastik, Marco Kirm, Tuuli Käämbre, Urmas Nagel, Martti Raidal, Indrek Reile, Toomas Rõõm, Raivo Stern, Kristian Sülluste, Renno Veinthal, Toomas Välimäe.

Istungil osalesid elektrooniliselt: Olesja Bondarenko, Anne Kahru, Kristjan Kannike, Kaja Kasemets

Lisatud registreerimisleht.

Päevakord:

1. Direktori kokkuvõte vahepealsetest arengutest.
2. KBFI 2019. majandusaasta aruande kinnitamine.
3. KBFI arengukava 2020-2030 kinnitamine.
4. KBFI arengufondi põhikirja kinnitamine.
5. Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse kaasajastamise ettepanekute arutelu.
6. Kohalalgatatud küsimuste arutelu.

Kohalalgatatud küsimustena arutatakse KBFI töökorraldust koroonaviiruse järgselt, riigi teaduspreemiade reglemendi muutmist ja tuumiktaristu toetamise põhimõtete muutmist. Muid ettepanekuid päevakorra täiendamiseks pole. Päevakord kinnitatakse ühehäälselt.

1. Direktori kokkuvõte vahepealsetest arengutest.

Urmas Nagel annab ülevaate. Lühike kokkuvõte on TN liikmetele saadetud memos. Olulisemad sündmused on KBFI arengukava ja arengufondi põhikirja dokumentide koostamine ja viimistlemine. Dokumendid on esitatud kinnitamiseks teadusnõukogule. KBFI Akadeemia tee 23 hoone piksekaitse projekt ootab endiselt Päästeameti inspektori kinnitust. TA asutuste koostöökogu koosolekul arutati ja kujundati ühised seisukohad TAKSi muudatusettepanekute esitamiseks. TA asutuste koostöökogu esindajaks teaduspoliitika komisjonis esitati Mario Kadastik. Kohtumisel TalTechi tulevase rektori Tiit Landiga arutati reaalteaduste arendamist Tallinnas.

Informatsioon võetakse teadmiseks.

2. KBFI 2019. majandusaasta aruande kinnitamine.

Toomas Välimäe annab ülevaate majandusaasta aruandest ja auditi otsusest. Majandusaasta tulemused on auditeeritud ja lisamaterjalidena esitatud. Majandusaasta tulemit mõjutas positiivselt möödunud aasta lõpus toimunud Akadeemia tee 25 kinnistu müük.

Arutatakse varade amortiseerimise põhimõtteid ja selle mõju asutuse toimimisele.

OTSUS: kinnitada KBFI 2019. majandusaasta aruanne vastavalt otsusele nr 7 (ühehäälselt).

3. KBFI arengukava 2020-2030 kinnitamine.

Urmas Nagel annab ülevaate arengukava koostamise protsessist. Uuendati tegevusplaane ja strateegilisi uurimisprogramme. Arengukava hõlmab kogu KBFI tegevust ja selle koostamisse panustas suhteliselt lai seltskond.

Renno Veinthal: arengukavasse võiks lisada veel täiendusi ja anda see ka kommentaarideks ja kooskõlastuseks ülikoolide juhtkondadele. Arengukava võiks kajastada detailsemalt koostöö mudelit ülikoolidega.

Marco Kirm: ka teadusinfra ja investeringud võiks olla üks laiema arutelu osa ülikoolidega.

Martti Raidal: KBFI teadusüksus on labor. Laborite tegevus ja programmid hõlmavad ühe olulise osana koostööd ülikoolidega. Seda nii teadusvaldkondade arendamisel, tudengite juhendamisel kui õppetöös osalemisel.

Anne Kahru: koostöö ülikoolidega sisaldub arengukavas, kuid see osa võiks olla selgemalt lahti kirjutatud küll.

Els Heinsalu: olen olnud TÜ arengukava protsessis. Ülikooli arengukava kirjeldab koostööd teiste ülikoolide ja ettevõtetega, kuid puudu on koostöö TA asutustega. Minu ettepaneku tulemusel lisati arengukavasse TA asutuste ja ülikooli koostööd puudutav osa ühe lausega.

Renno Veinthal: siin on valikute koht, et mis tüüpi partnerlused on olulised KBFI-le. Vastavalt sellele saab neid partnerlusi ka arengukavas kirjeldada.

Indrek Reile: kui ülikoolid täpsustavad oma ootusi ja võimalusi koostööle KBFI-ga, siis see on instituudi tegevusele ainult kasuks.

Otsustatakse saata KBFI arengukava tutvumiseks ja sisendi saamiseks ülikoolide rektoraatidele.

OTSUS: kinnitada KBFI arengukava arutelu vastavalt otsusele nr 8 (ühehäälselt).

4. KBFI arengufondi põhikirja kinnitamine.

Toomas Välimäe annab ülevaate KBFI arengufondi põhikirja olulisematest punktidest. Arengufond on moodustatud maa müügist laekunud summade põhjal, kuid sissemaksid fondi saab instituut teha ka muudest allikatest.

Martti Raidal: põhikirja võiks lisada, et arengufondi nõukogu koosseisu kuuluvad ka laborite juhid.

Toomas Välimäe: algne plaan oli mitte nimetada nõukogu koosseisu laborite juhte, vaid kaasata pigem noori teadlasi.

Olesja Bondarenko: põhikirjas võiks olla, et arengufondi nõukogusse kuuluvad mitte laborite juhid, vaid laborite esindajad.

Els Heinsalu: arengufondi otsustesse tuleks kaasata ka KBFI rahvusvahelise nõuandva kogu esindajaid.

Indrek Reile: arengufondi nõukogu liikmed peaks olema nimetatud nõukogusse tähtajaliselt.

OTSUS: kinnitada KBFI arengufondi põhikiri vastavalt otsusele nr 9 (ühehäälselt).

5. Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse kaasajastamise ettepanekute arutelu.

Martti Raidal: HTM on algatanud teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse muutmise. Taustaks on ministeeriumi plaan tekitada teadustegevuse toetus asutustele. Seda on arutatud mitmetes kogudes. Ideetasemel on teadustegevuse toetus asutustele väga positiivne muutus. Teine oluline aspekt TAKSi muutmises on ellu viia karjäärimudel. Need kaks aspekti on määrava tähtsusega Eesti TA rahastamisel ning oluline on hea seista selle eest, et need muudatused ka tegelikult tööle hakkaksid. Kui riik plaanib teadusrahastuse muudatust, siis peab see töötama nii riigi kui ka asutuste tasemel.

Mario Kadastik: doktoriõppe rahastamise küsimused TA asutuste jaoks on ka teema, mis tuleb TAKSi arutelu raames lahendada. Kaasatud doktoriõppe ressursse saab reguleerida asutuste omavaheliste kokkulepetega, kuid seda saab mingil määral reguleerida ka seaduse tasemel. Näiteks baasfinantseerimise arvestuses.

Renno Veinthal: mõistlik oleks TAKSi muudatuse ettepanekute esitamisel püüelda võimalikult suure ühisosa poole asutuste ettepanekutes. Lisaks eelnevale on arutelu koht ka eraõiguslike TA asutuste finantseerimine baasfinantseeringust ning ka teaduspoliitika komisjoni ja innovatsioonipoliitika komisjoni ja muude nõuandvate kogude roll ja põhimõtted nende komplekteerimiseks.

Informatsioon võetakse teadmiseks.

6. Kohalalgatatud küsimuste arutelu.

Martti Raidal: mure on töökultuuriga. Koroonakriis sundis inimesed kodudesse. See on muutunud nüüd ettekäändeks mitte teha tööd nii nagu varasemalt. Instituudil on vaja kehtestada reeglid ja tuua inimesed tagasi töö juurde.

Instituudi administratsioon uurib juhtumeid ja toetab nende lahendamist labori tasandil.

Els Heinsalu: HTM valmistab ette riigi teaduspreemiate põhimääruse muutmist. Kogutakse ettepanekuid määruse ajakohastamiseks. Muudatused, mida võiks kaaluda, näiteks laiendada teaduspreemia kandidaatide esitajate ringi ja pikendada aastapremia kategoorias tööde tsükli perioodi.

Anne Kahru: kõige olulisem on, et teadusliku taseme nõudeid ei tohi madalamaks lasta. Aastapremia kategoorias võib laiendada tööde tsükli perioodi näiteks viiele aastale.

Renno Veinthal: HTM on esitanud kooskõlastamiseks tuumiktaristu toetamise põhimõtted. Ministeerium soovib tuleva aasta tuumiktaristute toetuse menetleda juba uue korra järgi. Need põhimõtted, kuidas tuumiktaristu loend tekib või kuidas loendit uuendatakse, vajaks ka selgemat arutelu ja põhjendust.

Marco Kirm: Eesti-Soome kiirekanal on olnud riiklik teekaardi objekt juba aastast 2010. Kiirekanal on alustanud tööd ja sellele on eraldatud ka vastav toetus opereerimiskulude katmiseks. Kattes osa opereerimiskulusid saab vastu mõõtmisaega. Lähiajal on plaanis laiendada projekti konsortsiumit ja määrata partnerite kontaktid. Projekti juhiks TÜ-s on Rainer Pärna.

Mario Kadastik: 22.06 toimub CERNiga liitumise lepingu allkirjastamine. Eesti saab CERNi assotsieerunud liikmeks esimeses etapis. EASi koosseisus asub tööle ka tööstuskoordinaator CERNi võimaluste tutvustamiseks.

Informatsioon võetakse teadmiseks.

Nõukogu esimees

Els Heinsalu

Teadussekretär/protokollija

Kristian Sülluste